2024/1263

2024 4 30

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2024/1263

2024 m. balandžio 29 d.

dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 6 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę [1],

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros [2],

kadangi:

(1) Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) numatytas valstybių narių ekonominės politikos koordinavimas Sąjungoje apima pagrindinių principų – stabilių kainų, patikimų viešųjų finansų ir pinigų politikos sąlygų bei tvaraus mokėjimų balanso – laikymąsi;

(2) Stabilumo ir augimo paktas, kurį iš pradžių sudarė Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1466/97 [3] bei (EB) Nr. 1467/97 [4] ir 1997 m. birželio 17 d. Europos Vadovų Tarybos rezoliucija [5], yra grindžiamas patikimų ir tvarių viešųjų finansų tikslu kaip priemone sudaryti geresnes sąlygas kainų stabilumui ir tvirtam, tvariam ir integraciniam ekonomikos augimui, grindžiamam finansiniu stabilumu, ir taip padeda siekti Sąjungos tvaraus augimo ir užimtumo tikslų;

(3) fiskalinio valdymo sistema yra Europos semestro, kuris apima ir platesnės valstybių narių ekonominės ir užimtumo politikos koordinavimą ir priežiūrą pagal SESV 121 ir 148 straipsnius, dalis, įskaitant Europos socialinių teisių ramstį ir atitinkamas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, dalis;

(4) nacionalinių parlamentų, socialinių partnerių, pilietinės visuomenės organizacijų ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas įgyvendinant Europos semestrą yra labai svarbus užtikrinant nacionalinę atsakomybę už ekonominę ir fiskalinę politiką, taip pat skaidrų ir įtraukų politikos formavimą;

(5) Sąjungos ekonomikos valdymo sistema turėtų būti pritaikyta taip, kad būtų geriau atsižvelgta į didėjantį fiskalinių pozicijų, valstybės skolos ir ekonominių iššūkių, taip pat kitų pažeidžiamumo veiksnių valstybėse narėse nevienalytiškumą. Tvirtas politinis atsakas į COVID-19 pandemiją pasirodė esąs labai veiksmingas sušvelninant ekonominius ir socialinius tos pandemijos sukeltos krizės padarinius, tačiau jis lėmė tai, kad labai padidėjo viešojo ir privačiojo sektorių skolos santykiai, o tai akivaizdžiai parodė, kad svarbu skolos santykius ir deficitus mažinti iki apdairaus lygio laipsniškai, realistiškai, tvariai ir ekonomikos augimui palankiu būdu, užtikrinant laisvę vykdyti anticiklinę politiką, taip pat svarbu spręsti makroekonominio disbalanso problemas, kartu skiriant deramą dėmesį užimtumo ir socialiniams tikslams. Kartu Sąjungos ekonomikos valdymo sistema turėtų būti pritaikyta taip, kad padėtų reaguoti į vidutinės trukmės laikotarpio ir ilgalaikius Sąjungos patiriamus iššūkius, pavyzdžiui, įgyvendinti sąžiningą skaitmeninę ir žaliąją pertvarką, be kita ko, iki 2050 m. pasiekti Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2021/1119 [6] išdėstytus poveikio klimatui tikslus, užtikrinti energetinį saugumą, remti atvirą strateginį savarankiškumą, spręsti demografinių pokyčių klausimą, stiprinti socialinį bei ekonominį atsparumą ir tvarią konvergenciją ir įgyvendinti saugumo ir gynybos strateginį kelrodį, o visam tam įvykdyti ateinančiais metais reikės reformų ir nuolatinių didelių investicijų;

---

[1] OL C 290, 2023 8 18, p. 17.

[2] 2024 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos sprendimas.

[3] 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 1).

[4] 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 6).

[5] 1997 m. birželio 17 d. Europos Vadovų Tarybos rezoliucija dėl Stabilumo ir augimo pakto, patvirtinta Amsterdame (OL C 236, 1997 8 2, p. 1).

[6] 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

(6) Sąjungos ekonomikos valdymo sistema turėtų skatinti patikimus ir tvarius viešuosius finansus bei tvarų ir integracinį augimą, todėl valstybės narės turėtų būti diferencijuojamos atsižvelgiant į jų valstybės skolą ir ekonominius iššūkius ir sudarant sąlygas taikyti konkrečioms šalims skirtus daugiamečius fiskalinius planus, kartu užtikrinant veiksmingą daugiašalę priežiūrą ir laikantis vienodo požiūrio principo;

(7) norint pasiekti šiame reglamente nustatytus pagrindinius ekonomikos valdymo sistemos reformos tikslus ir reaguoti į dabartinius ir būsimus Sąjungos prioritetus, būtina užtikrinti tinkamą viešųjų investicijų lygį. Finansavimo priemonių, pavyzdžiui, sanglaudos politikos fondų, kurie šiuo metu apima Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1058 ([7]) įsteigtą Europos regioninės plėtros fondą (ERPF) ir Sanglaudos fondą, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1057 ([8]) įsteigtą Europos socialinį fondą + (ESF+) ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1056 ([9]) įsteigtą Teisingos pertvarkos fondą (TPF), pagal Tarybos reglamentu (ES) 2020/2094 ([10]) įsteigtą Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę, arba pagal Tarybos reglamentu (ES) 2020/672 ([11]) įsteigtą Europos laikinos paramos priemonę nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos mažinti įgyvendinimas galėtų suteikti patirties investicijų ir užimtumo politikos veiksmingumo ir efektyvumo didinimo srityje, taip pat patirties bet kurios Sąjungos investicinės priemonės, kuria reaguojama į bendrus Sąjungos prioritetus, atžvilgiu;

(8) taikant SESV 121 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse ir 148 straipsnio 4 dalyje nustatytą daugiašalės priežiūros procedūrą, kiekvienoje valstybėje narėje ir Sąjungoje apskritai turėtų būti stebimi visi pokyčiai ekonomikos ir užimtumo srityse. Tai apima makroekonominio disbalanso nustatymą ir perviršinio disbalanso prevenciją bei naikinimą, kaip nustatyta atitinkamai Europos Parlamento ir Tarybos reglamentuose (ES) Nr. 1174/2011 ([12]) ir (ES) Nr. 1176/2011 ([13]). Tų ekonominių ir užimtumo srities pokyčių stebėsenos tikslais valstybės narės turėtų pateikti informaciją vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinių struktūrinių planų pavidalu; šie planai turėtų apimti ketverių ar penkerių metų laikotarpį, priklausomai nuo atitinkamos valstybės narės įprastos teisėkūros ciklo trukmės. Atlikdama integruotą užimtumo ir socialinių pokyčių analizę Europos semestro kontekste, Komisija, be kita ko, vertina riziką aukštynkryptei socialinei konvergencijai valstybėse narėse ir stebi Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimo pažangą, remdamasi socialinių rodiklių suvestine ir socialinės konvergencijos sistemos principais;

(9) turėtų būti nustatytos išsamios taisyklės, susijusios su nacionalinių vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinių struktūrinių planų turiniu, pateikimu, vertinimu, patvirtinimu ir stebėsena, siekiant skatinti patikimus ir tvarius viešuosius finansus ir tvarų bei integracinį augimą valstybėse narėse, taip pat atsparumą reformomis ir investicijomis, be kita ko, tomis, kuriomis prisidedama prie bendrų Sąjungos prioritetų, ir užkirsti kelią perviršiniam valdžios sektoriaus deficitui;

(10) nacionaliniai vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniai struktūriniai planai turėtų apimti kiekvienos valstybės narės fiskalinę politiką, struktūrines reformas ir investicijas. Tie planai turėtų būti Sąjungos ekonomikos valdymo sistemos kertinis akmuo. Kiekviena valstybė narė turėtų pateikti nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą, kuriame būtų išdėstytas jos fiskalinis planas, taip pat prioritetinės viešosios investicijos ir reformos, kuriomis bendrai užtikrinamas tvarus ir laipsniškas skolos mažinimas ir tvarus bei integracinis augimas, vengiant procikliškos fiskalinės politikos. Į tuos planus taip pat turėtų būti įtrauktos platesnės reformos ir investicijos, be kita ko, susijusios su bendrais Sąjungos prioritetais, t. y. žaliąja pertvarka, įskaitant Europos žaliąjį kursą ir perėjimą prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos iki 2050 m. pagal Reglamentą (ES) 2021/1119, ir įgyvendinant nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus, pateiktus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1999 ([14]), su skaitmenine pertvarka, įskaitant 2030 m. skaitmeninio dešimtmečio politikos programą,

([7]) 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1058 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo (OL L 231, 2021 6 30, p. 60).

([8]) 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1057, kuriuo nustatomas „Europos socialinis fondas +“ (ESF+) ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1296/2013 (OL L 231, 2021 6 30, p. 21).

([9]) 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1056, kuriuo įsteigiamas Teisingos pertvarkos fondas (OL L 231, 2021 6 30, p. 1).

([10]) 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos reglamentas (ES) 2020/2094, kuriuo nustatoma Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė atsigavimui po COVID-19 krizės paremti (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 23).

([11]) 2020 m. gegužės 19 d. Tarybos reglamentas (ES) 2020/672 dėl Europos laikinos paramos priemonės nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti (SURE) sukūrimo (OL L 159, 2020 5 20, p. 1).

([12]) 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1174/2011 dėl vykdymo užtikrinimo priemonių, skirtų perviršiniams makroekonominiams disbalansams naikinti euro zonoje (OL L 306, 2011 11 23, p. 8).

([13]) 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (OL L 306, 2011 11 23, p. 25).

([14]) 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).

nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu (ES) 2022/2481 ([15]), socialiniu ir ekonominiu atsparumu ir Europos socialinių teisių ramsčio, įskaitant susijusius 2030 m. užimtumo, įgūdžių ir skurdo mažinimo tikslus, įgyvendinimu; energetiniu saugumu ir, kai taikytina, gynybos pajėgumų, įskaitant Saugumo ir gynybos strateginį kelrodį, stiprinimu, arba tų prioritetų atžvilgiu aktualiais vėlesniais Sąjungos aktais. Rengiant nacionalinius vidutinio laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės, nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/241 ([16]), veikimo laikotarpiu turėtų būti deramai atsižvelgiama į nacionaliniuose ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose prisiimtus įsipareigojimus;

(11) sanglaudos politikos fondai taip pat yra sinchronizuoti su Europos semestru. Rengiant nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus taip pat turėtų būti deramai atsižvelgiama į Sąjungos biudžeto ilgalaikių investicijų politiką ir pagal tuos fondus vykdomas reformas ir investicijas, siekiant užtikrinti suderinamumą ir, kai tinkama, papildomumą;

(12) prieš pateikiant nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą, turėtų būti surengtas techninis dialogas su Komisija, siekiant užtikrinti šio reglamento laikymąsi. Į Komisijos atliekamą nacionalinių vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinių struktūrinių planų vertinimą turėtų būti įtraukta to techninio dialogo santrauka. Remdamasi Komisijos rekomendacija, Taryba turėtų priimti rekomendaciją, kurioje būtų nustatytas grynųjų išlaidų planas, ir atitinkamai patvirtinti reformas ir investicijas, kuriomis grindžiamas galimas koregavimo laikotarpio pratęsimas;

(13) siekiant supaprastinti Sąjungos fiskalinę sistemą ir padidinti skaidrumą, nustatant kiekvienos valstybės narės fiskalinį planą ir vykdant metinę fiskalinę priežiūrą turėtų būti remiamasi vienu veiklos rodikliu, grindžiamu skolos tvarumu. Tas bendras veiklos rodiklis turėtų būti grindžiamas nacionalinėmis lėšomis finansuojamomis grynosiomis pirminėmis išlaidomis, t. y. valdžios sektoriaus išlaidomis atėmus palūkanų išlaidas, diskrecines pajamų priemones, Sąjungos programų išlaidas, visiškai atitinkančias Sąjungos fondų pajamas, nacionalines išlaidas, skirtas Sąjungos finansuojamų programų bendrajam finansavimui, taip pat bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus. Laikantis pagrindinių principų, kuriuos Komisija taiko klasifikuodama sandorius kaip vienkartines priemones ir kitas laikinąsias priemones, tos vienkartinės priemonės ir kitos laikinosios priemonės į valdžios sektoriaus išlaidas taip pat turėtų būti neįskaičiuojamos į grynųjų išlaidų rodiklį. Tas rodiklis, kuriam automatinių stabilizavimo priemonių veikimas ir kiti išlaidų svyravimai, kurių vyriausybė negali tiesiogiai kontroliuoti, nedaro įtakos, suteikia veiksmų laisvę anticikliniam makroekonominiam stabilizavimui;

(14) siekdama suteikti struktūrą dialogui, po kurio pateikiami nacionaliniai vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniai struktūriniai planai, Komisija valstybėms narėms, kurių valdžios sektoriaus bendroji skola viršija 60 % BVP pamatinę vertę arba valdžios sektoriaus deficitas viršija 3 % BVP pamatinę vertę, kaip nustatyta SESV 126 straipsnio 2 dalyje kartu su Protokolu (Nr. 12) dėl perviršinio deficito procedūros, pateikiamu ES sutarties (toliau – ES sutarties) ir SESV prieduose (toliau – Protokolas Nr. 12), turėtų perduoti orientacinę trajektoriją, apimančią ketverių metų koregavimo laikotarpį, kurį būtų galima pratęsti ne ilgiau kaip trejiems metams. Ta trajektorija turėtų būti grindžiama rizika, turėtų būti skirta konkrečiai šaliai ir remtis skolos tvarumu, kad būtų užtikrintas labiau į ateitį orientuotas požiūris, tinkamas tiek dabartiniams, tiek būsimiems iššūkiams;

(15) valstybėms narėms, kurių valdžios sektoriaus skola neviršija 60 % BVP pamatinės vertės ir valdžios sektoriaus deficitas neviršija 3 % pamatinės vertės, Komisija jų prašymu turėtų perduoti gaires techninės informacijos forma;

(16) per mėnesį, likusį iki termino, kai Komisija perduoda orientacinę trajektoriją arba techninę informaciją valstybei narei, ta valstybė narė turėtų turėti galimybę paprašyti surengti techninį pasikeitimą informacija su Komisija. Tas techninis pasikeitimas informacija turėtų būti proga aptarti naujausią turimą statistinę informaciją ir atitinkamos valstybės narės ekonomines bei fiskalines perspektyvas, kartu užtikrinant vienodą požiūrį į valstybes nares;

(17) Sąjungos biudžeto daugiašalės priežiūros sistema grindžiama Eurostato, kuris Komisijos vardu yra atsakingas už fiskalinių duomenų, renkamų pagal Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemą, kokybės užtikrinimą, pateiktais statistiniais duomenimis. Eurostatas turi nustatyti sistemą, pagal kurią valstybės narės teiks statistinius duomenis apie Sąjungos finansuojamų programų bendrąjį finansavimą nacionalinėmis lėšomis; šie statistiniai duomenys yra būtini šiam reglamentui įgyvendinti ir jų Eurostatas šiuo metu nerenka. Kol bus nustatyta tokių duomenų rinkimo ir teikimo sistema, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama kliautis įverčiais. Tokių duomenų teikimo, vykdomo valstybių narių, formatą, duomenų apimtį, teikimo dažnumą ir laiką nustato atitinkamos Sąjungos statistikos įstaigos;

([15]) 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2481, kuriuo nustatoma 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programa (OL L 323, 2022 12 19, p. 4).

([16]) 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17).

(18) orientacine trajektorija turėtų būti užtikrinta, kad iki koregavimo laikotarpio pabaigos valdžios sektoriaus bendroji skola imtų patikimai mažėti arba liktų apdairaus lygio, net ir nepalankių scenarijų atveju. Be to, ja turėtų būti užtikrinta, kad valdžios sektoriaus deficitas nebesiektų 3 % BVP pamatinės vertės ir toliau liktų žemiau šios vertės, kartu atsižvelgiant į tai, kad pasibaigus koregavimo laikotarpiui valstybės narės gali patirti papildomų išlaidų, pavyzdžiui, su visuomenės senėjimu susijusių išlaidų. Galiausiai ja turėtų būti užtikrintas suderinamumas su koregavimo planu pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1467/97;

(19) siekiant pagerinti Sąjungos biudžeto daugiašalės priežiūros sistemos rezultatų nuspėjamumą ir geriau užtikrinti vienodas sąlygas valstybėms narėms, orientacinė trajektorija turėtų *ex ante* atitikti skolos tvarumo apsaugos priemonę. Ta apsaugos priemone nacionalinių vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinių struktūrinių planų rengimo etapu turėtų būti užtikrinta, kad numatomas valdžios sektoriaus skolos santykis sumažėtų minimaliu metiniu vidurkiu. Ji būtų minimalus reikalavimas, taikomas pastangoms, kuriomis būtų grindžiama orientacine trajektorija ir grynųjų išlaidų planas. Dėl specifinės negrąžintos Graikijos valdžios sektoriaus skolos sudėties didelė atidėtųjų palūkanų mokėjimų suma turėtų būti sumokėta 2033 m. Todėl taikant skolos tvarumo apsaugos priemonę neturėtų būti atsižvelgiama į susijusį išimtinį Graikijos valdžios sektoriaus bendrosios skolos ir BVP santykio padidėjimą;

(20) manoma, kad rizika pagrįstų orientacinės trajektorijos reikalavimų pakanka siekiant užtikrinti, kad valdžios sektoriaus deficito lygis būtų gerokai mažesnis už 3 % BVP pamatinę vertę. Tačiau siekiant, kad biudžeto daugiašalės priežiūros sistema tvirčiau atlaikytų neapibrėžtus makrofiskalinių kintamųjų pokyčius, orientacinėje trajektorijoje taip pat turėtų būti numatyta bendra atsparumo marža, susijusi su SESV 126 straipsnio 2 dalyje kartu su Protokolu (Nr. 12) nustatyta BVP deficito pamatine verte arba konvergencija atsparumo maržos link. Ta bendra atsparumo apsaugos priemonė turėtų užtikrinti fiskalinių rezervų kaupimą nepalankioms aplinkybėms ir sukrėtimams, taip palengvinant anticiklinės politikos vykdymą Sąjungos fiskalinėje sistemoje;

(21) rengiant pirmuosius nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus valdžios sektoriaus skolos mažėjimo vidutinės trukmės laikotarpiu tikėtinumas turėtų būti grindžiamas metodika, aprašyta Komisijos 2023 m. skolos tvarumo stebėsenos ataskaitoje. Skolos tvarumo analizės darbo grupė turėtų išnagrinėti galimus metodikos patobulinimus, be kita ko, susijusius su pagrindinėmis prielaidomis. Tą darbo grupę turėtų sudaryti valstybių narių ekspertai, Komisija ir Europos Centrinis Bankas. Europos fiskalinė valdyba ir Europos stabilumo mechanizmas turėtų būti pakviesti dalyvauti toje darbo grupėje kaip stebėtojai; Kompetentingas Europos Parlamento komitetas turėtų galimybę paprašyti Komisijos pristatyti savo metodiką vykstant šiame reglamente numatytam ekonominiam dialogui;

(22) siekdama įvertinti, ar nacionalinio vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano ketverių arba penkerių metų įgyvendinimo laikotarpio pabaigoje reikia tolesnių koregavimų, Komisija turėtų iš naujo įvertinti padėtį ir pasiūlyti naują orientacinę trajektoriją, jei valstybės narės valdžios sektoriaus skola vis dar viršija 60 % BVP arba jos valdžios sektoriaus deficitas viršija 3 % BVP;

(23) kiekviename nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane turėtų būti nurodytas jo statusas nacionalinių procedūrų kontekste, visų pirma tai, ar jis buvo pateiktas nacionaliniam parlamentui ir ar nacionalinis parlamentas jį patvirtino. Nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane taip pat turėtų būti nurodyta, ar nacionalinis parlamentas turėjo galimybę aptarti Tarybos rekomendaciją dėl ankstesnio plano ir, jei aktualu, bet kurią kitą Tarybos rekomendaciją ar sprendimą arba bet kokį Komisijos įspėjimą. Jei nepriklausoma fiskalinė institucija, įsteigta pagal Tarybos direktyvą 2011/85/ES ([17]), nuomonę pateikia, jos nuomonė turėtų būti pridedama prie Komisijai pateikiamo vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano. Prieš pateikdama antrąjį ir vėlesnį nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą, kiekviena valstybė narė, laikydamasi savo nacionalinės teisinės sistemos, turėtų surengti konsultacijas su socialiniais partneriais, regioninėmis valdžios institucijomis, pilietinės visuomenės organizacijomis ir kitais atitinkamais nacionaliniais suinteresuotaisiais subjektais. Informacija apie konsultacijas su nacionaliniais parlamentais ir konsultacijų procesą turėtų būti įtraukta į nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Atsižvelgiant į numatytą griežtesnį pirmųjų nacionalinių vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinių struktūrinių planų rengimo tvarkaraštį, valstybės narės, rengdamosi tam, gali surengti konsultacijas ir nustatyti tinkamus terminus;

(24) naujai paskirtos vyriausybės atveju valstybė narė turėtų turėti galimybę peržiūrėtą nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą pateikti Komisijai. Jei yra objektyvių nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą įgyvendinti trukdančių aplinkybių, valstybė narė turėtų turėti galimybę prašyti peržiūrėtą planą pateikti Komisijai ne vėliau kaip likus 12 mėnesių iki esamo plano galiojimo pabaigos;

([17]) 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms (OL L 306, 2011 11 23, p. 41).

(25) kai valstybės narės savo nacionaliniuose vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniuose struktūriniuose planuose daro prielaidas, kurios skiriasi nuo vidutinės trukmės laikotarpio valdžios sektoriaus skolos prognozavimo sistemos, jos turėtų techniniame dialoge ir savo nacionaliniuose vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniuose struktūriniuose planuose skaidriai paaiškinti ir deramai pagrįsti skirtumus, remdamosi patikimais ekonominiais argumentais;

(26) jeigu Taryba mano, kad peržiūrėtas valstybės narės nacionalinis vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas neatitinka šio reglamento reikalavimų, Taryba paprastai turėtų rekomenduoti pradinę orientacinę trajektoriją, kurią Komisija anksčiau buvo perdavusi kaip grynųjų išlaidų planą;

(27) siekiant sudaryti sąlygas tinkamai bendros Sąjungos sistemos ir nacionalinių biudžeto sistemų tarpusavio sąveikai, Komisija savo vertinimą, kaip valstybės narės laikosi savo grynųjų išlaidų trajektorijų, nustatytų Tarybos, turėtų grįsti tik grynųjų išlaidų pokyčiais. Valstybės narės turėtų galėti nustatyti savo nacionalinius biudžeto tikslus pagal kitą rodiklį, pavyzdžiui, struktūrinį balansą, jei to reikalaujama pagal jų nacionalinę biudžeto sistemą;

(28) Komisijos atliktame nacionalinių vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinių struktūrinių planų vertinime visų pirma turėtų būti išnagrinėtas makroekonominių ir fiskalinių prielaidų tikėtinumas tiek, kiek jos skiriasi nuo prielaidų, kuriomis grindžiama orientacinė trajektorija. Visų pirma, skolos projekcijas nesikeičiant politikai, kurios turi būti įtrauktos į planą, turėtų būti galima palyginti su Komisijos projekcijomis;

(29) siekdamos užtikrinti nacionalinių vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinių struktūrinių planų įgyvendinimą, Komisija ir Taryba turėtų stebėti pagal Europos semestrą į tuos planus įtrauktas reformas ir investicijas, remdamosi valstybių narių pateiktomis metinėmis pažangos ataskaitomis ir laikydamosi SESV 121 ir 148 straipsnių. Tuo tikslu jos turėtų dalyvauti ekonominiame dialoge su Europos Parlamentu;

(30) siekiant padidinti Europos semestro kontekste priimamų sprendimų skaidrumą, atsakomybę ir atskaitomybę už tą sprendimą, Europos Parlamentas turėtų būti deramai reguliariai ir struktūrizuotai įtraukiamas į Europos semestro veiklą. Tarybos pirmininkas ir Komisija turėtų reguliariai informuoti Europos Parlamentą apie pagal šį reglamentą vykdomos daugiašalės priežiūros rezultatus. Šio reglamento kontekste pateiktiną informaciją turėtų parengti ir Tarybai perduoti Komisija; ji nepagrįstai nedelsiant turėtų būti pateikta Europos Parlamentui;

(31) siekiant užtikrinti, kad skola būtų mažinama laipsniškiau, koregavimo laikotarpis gali būti pratęstas ne ilgiau kaip trims metams, jei valstybė narė savo nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą grindžia patikrinamomis ir per nustatytą laiką įvykdytinomis reformomis ir investicijomis, kuriomis apskritai didinamas augimas ir atsparumas; remiamas fiskalinis tvarumas; atsižvelgiama į bendrus Sąjungos prioritetus; atsižvelgiama į atitinkamas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas pagal Europos semestrą, įskaitant, kai taikytina, pagal makroekonominio disbalanso procedūrą pateiktas rekomendacijas, taip pat į konkrečios šalies investavimo prioritetus, plano laikotarpiu nesumažinant nacionalinėmis lėšomis finansuojamų viešųjų investicijų lygio, palyginti su vidutinės trukmės laikotarpio lygiu, buvusiu iki plano pradžios, atsižvelgiant į konkrečiai šaliai būdingų iššūkių įvairovę ir mastą;

(32) reformos ir investicijos, kuriomis grindžiamas koregavimo laikotarpio pratęsimas, turėtų derėti su įsipareigojimais, įtrauktais į patvirtintą atitinkamos valstybės narės ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės veikimo laikotarpiu ir į pagal daugiametę finansinę programą sutartą partnerystės susitarimą. Kai į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus yra įtrauktos plataus užmojo reformos ir investicijos, visų pirma susijusios su ekonomikos augimu ir fiskaliniu tvarumu vidutinės trukmės laikotarpiu, turėtų būti laikoma, kad jos atitinka koregavimo laikotarpio pratęsimo reikalavimus dėl pirmųjų nacionalinių vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinių struktūrinių planų;

(33) nacionaliniuose vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniuose struktūriniuose planuose numatytos reformos ir investicijos turėtų būti suderintos su bendrais Sąjungos prioritetais, be kita ko, užtikrinti sąžiningą skaitmeninę ir žaliąją pertvarką, įskaitant derėjimą su Reglamente (ES) 2021/1119 išdėstytais poveikio klimatui tikslais; socialinį ir ekonominį atsparumą, įskaitant Europos socialinių teisių ramstį; energetinis saugumą ir, kai būtina, gynybos pajėgumų stiprinimą. Atlikdama nacionalinių vidutinio laikotarpio fiskalinių struktūrinių planų vertinimą Komisija turėtų skirti ypatingą dėmesį tiems prioritetams. Tos reformos ir investicijos taip pat turėtų būti suderintos su atitinkamos valstybės narės nustatytų nacionalinių strategijų, kuriomis siekiama įgyvendinti tuos Sąjungos prioritetus, įgyvendinimu;

(34) siekiant skatinti į augimą orientuotas fiskalinio konsolidavimo strategijas, rengiant vėlesnius planus turėtų būti deramai atsižvelgta į reformų ir investicijų, kai jos bus įgyvendintos pagal nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus, poveikį. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas poveikiui, kuris daromas fiskaliniam tvarumui dėl būsimų viešųjų pajamų, išlaidų ir potencialaus augimo, taip pat indėliui į Sąjungos bendrų prioritetų įgyvendinimą, remiantis patikimais ir duomenimis pagrįstais ekonominiais įrodymais;

(35) jei valstybė narė per nustatytą laiką įvykdytinas reformas ir investicijas, kuriomis grindžiamas laipsniškesnis grynųjų išlaidų planas, nustatytas Tarybos, iki nurodyto termino įgyvendina nepakankamai, Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, turėtų galėti rekomenduoti sutrumpinti koregavimo laikotarpio pratęsimą, t. y. numatyti, kad metinės koregavimo pastangos būtų spartesnės, nebent yra objektyvių aplinkybių, trukdančių jas įgyvendinti iki pirminio termino;

(36) Komisija turėtų kiekvienai valstybei narei sukurti kontrolės sąskaitą, kad galėtų stebėti metinius ir sudėtinius grynųjų išlaidų nuokrypius (kai jos yra didesnės arba mažesnės), pastebėtus lyginant su Tarybos nustatytu grynųjų išlaidų planu. Kol tebėra aktyvuotos bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos, nuokrypiai kontrolės sąskaitoje turėtų būti neregistruojami. Pagal Reglamento (EB) Nr. 1467/97 2 straipsnio 3 dalį rengdama pranešimą pagal SESV 126 straipsnio 3 dalį Komisija turėtų atsižvelgti į reformų ir investicijų įgyvendinimo pažangą, įskaitant visų pirma Sąjungos bendros ekonomikos augimo ir užimtumo strategijos įgyvendinimo politiką, ir ypatingą dėmesį skirti finansiniams įnašams, siekiant šiame reglamente nustatytų bendrų Sąjungos prioritetų;

(37) nepriklausomos fiskalinės institucijos įrodė, kad yra pajėgios skatinti fiskalinę drausmę ir stiprinti valstybių narių viešųjų finansų patikimumą. Siekiant sustiprinti nacionalinę atsakomybę, reformuotoje Sąjungos ekonomikos valdymo sistemoje turėtų būti išlaikytas nepriklausomų fiskalinių institucijų patariamasis vaidmuo, kad būtų palaipsniui stiprinami jų pajėgumai;

(38) nuolatinės ir labiau nepriklausomos Europos fiskalinės valdybos vaidmuo Sąjungos ekonomikos valdymo sistemoje turėtų būti svarbesnis. Ji turėtų toliau vertinti Stabilumo ir augimo pakto įgyvendinimą, būsimą visos euro zonos fiskalinę kryptį ir teikti konsultacijas Komisijai ir Tarybai, kartu atsižvelgdama į ES sutartyje ir SESV nustatytą Komisijos vaidmenį ir prerogatyvas. Reikėtų didinti jos nepriklausomumą ir užtikrinti geresnę prieigą prie informacijos. Valdybos pirmininko ir narių skyrimo procese turėtų būti konsultuojamasi su Europos Parlamentu ir Taryba. To skyrimo metu, kiek įmanoma, turėtų būti užtikrinta tinkama geografinė ir lyčių pusiausvyra;

(39) teikdama nuomonę dėl biudžeto planų projektų, pateiktų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 473/2013 ([18]), Komisija turėtų įvertinti, ar biudžeto planų projektai atitinka Tarybos nustatytus grynųjų išlaidų planus pagal šį reglamentą;

(40) didelių sukrėtimų euro zonoje arba visoje Sąjungoje atveju būtina turėti bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą, kad būtų galima spręsti didelio ekonomikos nuosmukio euro zonoje arba visoje Sąjungoje problemą, leidžiant nukrypti nuo Tarybos nustatyto grynųjų išlaidų plano, jei toks nuokrypis nekelia pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu. Bendroji nukrypti leidžianti išlyga turi būti aktyvuojama ir jos taikymas turi būti pratęsiamas remiantis Tarybos rekomendacija, kurią Taryba turėtų siekti priimti per keturias savaites nuo tada, kai Komisija pateikia rekomendaciją. Europos fiskalinė valdyba turėtų pateikti nuomonę dėl bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos taikymo pratęsimo;

(41) be bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos, turėtų būti numatyta ir konkrečioms šalims skirta nuo Tarybos nustatyto grynųjų išlaidų plano nukrypti leidžianti išlyga tais atvejais, kai išskirtinės aplinkybės, pvz., įvykus nenuspėjamiems egzogeniniams įvykiams, kurių valstybė narė negali kontroliuoti, daro didelį poveikį tos valstybės narės viešiesiems finansams ir dėl jų reikia imtis anticiklinių fiskalinių priemonių, jei toks nuokrypis nekelia pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu. Konkrečioms šalims skirtos nukrypti leidžiančios išlygos turi būti aktyvuojamos ir jų taikymas turi būti pratęsiamas remiantis Tarybos rekomendacija, kurią Taryba turėtų siekti priimti per keturias savaites nuo tada, kai Komisija pateikia rekomendaciją, atsižvelgiant į atitinkamos valstybės narės prašymą aktyvuoti konkrečiai šaliai skirtą nukrypti leidžiančią išlygą arba pratęsti jos taikymą;

([18]) 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 473/2013 dėl euro zonos valstybių narių biudžeto planų projektų stebėsenos bei vertinimo ir perviršinio deficito padėties ištaisymo užtikrinimo bendrųjų nuostatų (OL L 140, 2013 5 27, p. 11).

(42) šis reglamentas kartu su Tarybos reglamentu (ES) 2024/1264 ([19]) ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1265 ([20]) yra teisės aktų rinkinio dalis. Kartu šiais trimis teisėkūros procedūra priimamais teisės aktais (toliau kartu – ekonomikos valdymo sistemos reforma) reformuojama Sąjungos ekonomikos valdymo sistema, į Sąjungos teisę, vadovaujantis 2012 m. kovo 2 d. Sutarties dėl stabilumo, koordinavimo ir valdysenos ekonominėje ir pinigų sąjungoje ([21]) (SSKV) 16 straipsniu, įtraukiant tos sutarties III antraštinės dalies (Fiskalinis susitarimas) turinį. Remiantis patirtimi, įgyta valstybėms narėms įgyvendinant SSKV, ekonomikos valdymo sistemos reformoje išlaikyta fiskalinio susitarimo nuostata dėl orientavimosi į vidutinės trukmės laikotarpį kaip priemonės biudžetinei drausmei ir ekonomikos augimui skatinti. Į ekonomikos valdymo sistemos reformą įtrauktas sustiprintas konkrečioms šalims skirtas aspektas, kuriuo siekiama stiprinti nacionalinę atsakomybę, be kita ko, išlaikant nepriklausomų fiskalinių institucijų patariamąjį vaidmenį, ir kuris iš esmės grindžiamas Komisijos 2012 m. birželio 20 d. Komunikate pagal SSKV 3 straipsnio 2 dalį pasiūlytais bendraisiais nacionalinių fiskalinio koregavimo mechanizmų principais. Šiame reglamente pateikta išlaidų, atėmus diskrecines pajamų priemones, analizė, kurios reikia siekiant atlikti pagal fiskalinį susitarimą reikalaujamą bendrą atitikties vertinimą. Kaip ir fiskaliniame susitarime, laikinai nukrypti nuo vidutinės trukmės laikotarpio plano leidžiama tik išimtinėmis aplinkybėmis pagal šį reglamentą ir laikantis nuostatų dėl kontrolės sąskaitos. Panašiai kaip ir pagal fiskalinį susitarimą, didelių nuokrypių nuo vidutinės trukmės laikotarpio plano atveju turėtų būti įgyvendintos priemonės nuokrypiams ištaisyti per apibrėžtą laikotarpį. Ekonomikos valdymo sistemos reforma sustiprinamos fiskalinės priežiūros ir vykdymo užtikrinimo procedūros, kad būtų įvykdytas įsipareigojimas skatinti patikimus ir tvarius viešuosius finansus ir tvarų bei integracinį augimą. Taigi, vykdant ekonomikos valdymo sistemos reformą išlaikomi fiskaliniame susitarime nustatyti pagrindiniai biudžetinės drausmės ir skolos tvarumo tikslai;

(43) siekdama užtikrinti veiksmingą šio reglamento įgyvendinimą ir tinkamą stebėseną, Komisija, paprašiusi Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonės, turėtų laiku pateikti gaires dėl informacijos, kurią valstybės narės turi pateikti savo nacionaliniuose vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniuose struktūriniuose planuose ir savo metinėse pažangos ataskaitose. Tos gairės turėtų būti skelbiamos viešai;

(44) daugiašalė priežiūra turėtų būti grindžiama aukštos kokybės ir nepriklausomais statistiniais duomenimis, parengtais laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 223/2009 ([22]) nustatytų principų;

(45) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. užtikrinti veiksmingą ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūrą, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl koordinavimo ir priežiūros masto arba poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šio reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

(46) atsižvelgiant į Stabilumo ir augimo pakte nustatytą esamą terminą, šis reglamentas turėtų įsigalioti skubos tvarka jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

DALYKAS IR TERMINŲ APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiuo reglamentu nustatomos taisyklės, kuriomis užtikrinamas veiksmingas patikimos valstybių narių ekonominės politikos koordinavimas ir taip padedama siekti Sąjungos tvaraus ir įtraukaus ekonomikos augimo ir užimtumo tikslų.

([19]) 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentas (ES) 2024/1264, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L, 2024/1264, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([20]) 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva (ES) 2024/1265, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms (OL L, 2024/1265, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([21]) https://www.consilium.europa.eu/media/20399/st00tscg26_en12.pdf.

([22]) 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos, panaikinantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1101/2008 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Bendrijų statistikos tarnybai, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ir Tarybos sprendimą 89/382/EEB, Euratomas, įsteigiantį Europos Bendrijų statistikos programų komitetą (OL L 87, 2009 3 31, p. 164).

2. Šiuo reglamentu nustatomos išsamios nacionalinių vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinių struktūrinių planų turinio, pateikimo, vertinimo ir stebėsenos taisyklės, kurios yra dalis Tarybos ir Komisijos vykdomos daugiašalės biudžeto priežiūros, kuria siekiama skatinti patikimus bei tvarius viešuosius finansus, tvarų ir įtraukų ekonomikos augimą ir atsparumą pasitelkiant reformas bei investicijas ir neleisti susidaryti perviršiniam valdžios sektoriaus deficitui.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1) konkrečiai šaliai skirta rekomendacija – valstybei narei pagal SESV 121 ir 148 straipsnius Tarybos kasmet teikiamos ekonominės, biudžeto, užimtumo ir struktūrinės politikos gairės;

2) grynosios išlaidos – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus palūkanų išlaidas, diskrecines pajamų priemones, Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų, nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vienkartines bei kitas laikinąsias priemones;

3) orientacinė trajektorija – Komisijos perduota daugiametė grynųjų išlaidų trajektorija, kuria remiantis nacionalinių vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinių struktūrinių planų rengimo procese vedamas dialogas su valstybėmis narėmis, kuriose valdžios sektoriaus skola viršija 60 % bendrojo vidaus produkto (toliau – BVP) arba kuriose valdžios sektoriaus deficitas viršija 3 % BVP;

4) techninė informacija – valstybių narių, kuriose valdžios sektoriaus skola neviršija 60 % BVP, o valdžios sektoriaus deficitas neviršija 3 % BVP, prašymu Komisijos perduotos gairės prieš valstybėms narėms parengiant savo nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus;

5) grynųjų išlaidų planas – daugiametė valstybės narės grynųjų išlaidų trajektorija;

6) nacionalinis vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas – dokumentas, kuriame išdėstyti valstybės narės fiskaliniai, reformų ir investicijų įsipareigojimai, apimantis 4 metų arba 5 metų laikotarpį, priklausomai nuo tos valstybės narės įprastos teisėkūros ciklo trukmės;

7) metinė pažangos ataskaita – valstybės narės ataskaita dėl nacionalinio vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano, įskaitant Tarybos nustatytą grynųjų išlaidų planą, įgyvendinimo ir dėl reformų bei investicijų;

8) koregavimo laikotarpis – valstybės narės vykdomo fiskalinio koregavimo laikotarpis, apimantis 4 metų laikotarpį arba, pratęsimo atveju, 4 metų laikotarpį ir papildomą ne ilgesnį kaip 3 metų laikotarpį;

9) kontrolės sąskaita – valstybėje narėje užfiksuotų grynųjų išlaidų sudėtinių nuokrypių nuo Tarybos nustatyto grynųjų išlaidų plano, kai jos yra didesnės arba mažesnės, apskaitos informacija;

10) struktūrinis balansas – pagal ciklą pakoreguotas valdžios sektoriaus balansas, atėmus vienkartines ir kitas laikinąsias priemones;

11) struktūrinis pirminis balansas – struktūrinis balansas, atėmus palūkanų išlaidas.

II SKYRIUS

EUROPOS SEMESTRAS

3 straipsnis

Europos semestras

1. Kad užtikrintų glaudesnį ekonominės politikos koordinavimą ir tvarią valstybių narių ekonominės ir socialinės veiklos rezultatų konvergenciją, Taryba ir Komisija, dalyvaujant Europos Parlamentui pagal šio reglamento 27 straipsnį, vadovaudamosi SESV nustatytais tikslais ir reikalavimais, Europos semestro kontekste vykdo daugiašalę priežiūrą.

2. Daugiašalė priežiūra grindžiama aukštos kokybės ir nepriklausomais statistiniais duomenimis, parengtais laikantis Reglamente (EB) Nr. 223/2009 nustatytų principų.

3. Europos semestrą sudaro:

a) valstybių narių ir Sąjungos ekonominės politikos bendrų gairių pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį, konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų ir rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos rengimas ir įgyvendinimo priežiūra;

b) užimtumo gairių, į kurias valstybės narės turi atsižvelgti pagal SESV 148 straipsnio 2 dalį, įskaitant Europos socialinių teisių ramsčio principus, ir susijusių konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų rengimas ir įgyvendinimo priežiūra; Komisijos vykdoma įgyvendinimo priežiūra apima pažangą, padarytą įgyvendinant Europos socialinių teisių ramsčio principus ir jo pagrindinius tikslus, pasitelkiant socialinių rodiklių suvestinę ir socialinei konvergencijai kylančios rizikos nustatymo sistemą;

c) valstybių narių nacionalinių vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinių struktūrinių planų pateikimas, vertinimas ir tvirtinimas, taip pat jų įgyvendinimo stebėsena rengiant metines pažangos ataskaitas;

d) priežiūra siekiant neleisti susidaryti makroekonominiams disbalansams ir juos panaikinti pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011.

4 straipsnis

Europos semestro įgyvendinimas

1. Prireikus, pagal šį reglamentą įvertinusi valstybių narių nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus, metines pažangos ataskaitas ir socialinę bei ekonominę padėtį, Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacijomis, valstybėms narėms teikia rekomendacijas visapusiškai naudodamasi SESV 121 ir 148 straipsniuose ir susijusiuose antrinės teisės aktuose numatytomis teisinėmis priemonėmis.

2. Valstybės narės, prieš priimdamos pagrindinius sprendimus dėl savo ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos plėtojimo, deramai atsižvelgia į bendras savo ekonominės politikos gaires ir rekomendacijas ir užimtumo gaires, nurodytas atitinkamai 3 straipsnio 3 dalies a ir b punktuose. Komisija stebi pažangą.

3. Jeigu valstybė narė 2 straipsnyje nurodytų gairių ir rekomendacijų nesilaiko:

a) jai gali būti pateiktos tolesnės rekomendacijos;

b) jai gali būti pateiktas Komisijos įspėjimas arba Tarybos rekomendacija pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį;

c) gali būti imtasi priemonių pagal šį reglamentą, Reglamentą (EB) Nr. 1467/97 arba Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011.

III SKYRIUS

ORIENTACINĖ TRAJEKTORIJA

5 straipsnis

Orientacinė trajektorija

Jei valdžios sektoriaus bendroji skola viršija 60 % BVP arba valdžios sektoriaus deficitas viršija 3 % BVP, Komisija atitinkamai valstybei narei ir Ekonomikos ir finansų komitetui perduoda orientacinę grynųjų išlaidų trajektoriją, apimančią 4 metų koregavimo laikotarpį, kurį galima pratęsti ne ilgiau kaip 3 metams pagal 14 straipsnį.

6 straipsnis

Rizika grindžiami reikalavimai orientacinei trajektorijai

Orientacinė trajektorija yra grindžiama rizika ir diferencijuojama kiekvienai valstybei narei užtikrinant, kad:

a) nesiimant tolesnių biudžeto priemonių, iki koregavimo laikotarpio pabaigos prognozuojamas valdžios sektoriaus bendrosios skolos santykis vidutinės trukmės laikotarpiu imtų patikimai mažėti arba toliau patikimai mažėtų, arba išliktų apdairaus lygio, neviršijančio 60 % BVP;

b) prognozuojamas valdžios sektoriaus deficitas per koregavimo laikotarpį būtų sumažintas taip, kad neviršytų 3 % BVP ir vidutinės trukmės laikotarpiu būtų išlaikytas žemiau tos pamatinės vertės, nesiimant tolesnių biudžeto priemonių;

c) fiskalinio koregavimo pastangos nacionalinio vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano laikotarpiu būtų kaip taisyklė linijinės ir bent proporcingos bendroms pastangoms per visą koregavimo laikotarpį ir

d) kai taikytina, būtų užtikrintas suderinamumas su korekciniu planu, nurodytu Reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4 dalyje.

7 straipsnis

Skolos tvarumo apsaugos priemonė

1. Pagal orientacinę trajektoriją užtikrinama, kad prognozuojamas valdžios sektoriaus bendrosios skolos santykis su BVP mažėtų tokia minimalia metine vidutine suma:

a) 1 procentiniu punktu BVP, kol valdžios sektoriaus bendrosios skolos santykis su BVP viršija 90 %;

b) 0,5 procentinio punkto BVP, kol valdžios sektoriaus bendrosios skolos santykis su BVP yra nuo 60 % iki 90 %.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas vidutinis sumažėjimas skaičiuojamas nuo metų prieš orientacinės trajektorijos pradžią arba metų, kuriais, kaip prognozuojama, perviršinio deficito procedūra bus panaikinta pagal Reglamentą (EB) Nr. 1467/97, imant vėlesnįjį iš šių pasirinkimų, iki koregavimo laikotarpio pabaigos.

8 straipsnis

Atsparumo deficitui apsaugos priemonė

1. Orientacine trajektorija užtikrinama, kad prireikus fiskalinis koregavimas būtų tęsiamas tol, kol atitinkama valstybė narė pasieks deficito lygį, kuris struktūriniu požiūriu užtikrintų 1,5 % BVP bendrą atsparumo maržą, palyginti su 3 % BVP deficito pamatine verte.

2. Metinis struktūrinio pirminio balanso pagerėjimas, siekiant reikalaujamos maržos, turi būti 0,4 procentinio punkto BVP, o pratęsus koregavimo laikotarpį, kaip nurodyta 14 straipsnyje, jis sumažinamas iki 0,25 procentinio punkto BVP.

9 straipsnis

Išankstinės Komisijos gairės

1. Ne vėliau kaip tų metų, kuriais valstybės narės turi pateikti savo nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus pagal 11 straipsnį, sausio 15 d. arba per 3 savaites nuo valstybės narės prašymo pateikti peržiūrėtą planą pagal 15 straipsnį Komisija atitinkamai valstybei narei ir Ekonomikos ir finansų komitetui perduoda:

a) pagrindinę vidutinės trukmės laikotarpio valstybės skolos projekcijų sistemą ir rezultatus;

b) makroekonominę prognozę ir prielaidas;

c) orientacinę trajektoriją, jei reikia pagal 5 straipsnį, arba techninę informaciją, jei jos pagal šio straipsnio 3 dalį paprašė valstybė narė, ir atitinkamą struktūrinį pirminį balansą, įskaitant lentelinių skaičiuoklių šablonus ir kitą susijusią informaciją, reikalingą siekiant užtikrinti visišką atkartojamumą.

2. Per mėnesį, likusį iki termino, iki kurio Komisija turi perduoti valstybei narei šio straipsnio 1 dalyje nurodytas išankstines gaires, valstybė narė gali paprašyti surengti techninį pasikeitimą informacija su Komisija. Toks techninis pasikeitimas informacija turi suteikti galimybę aptarti naujausią turimą statistinę informaciją ir atitinkamos valstybės narės ekonomines bei fiskalines perspektyvas.

3. Valstybėms narėms, kurių valdžios sektoriaus deficitas neviršija 3 % BVP, o valdžios sektoriaus bendroji skola neviršija 60 % BVP, Komisija valstybės narės prašymu pateikia techninę informaciją apie struktūrinį pirminį balansą, būtiną siekiant užtikrinti, kad, nesiimant jokių papildomų politikos priemonių, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu nominalusis deficitas išliktų mažesnis už 3 % BVP, kurioje nurodoma, ar tam būtų reikalingas fiskalinis koregavimas. Tokia techninė informacija taip pat turi derėti su 8 straipsnyje nurodyta atsparumo deficitui apsaugos priemone.

10 straipsnis

Tikėtinumo vertinimas

1. Siekdama įvertinti, ar prognozuojamas valstybės narės valdžios sektoriaus bendrosios skolos santykis tikėtinai mažinamas arba išlieka apdairaus lygio, Komisija taiko atkartojamą, nuspėjamą ir skaidrią metodiką, grindžiamą šiomis sąlygomis:

a) bendros valdžios sektoriaus skolos santykis mažėja arba toliau yra apdairaus lygio pagal apibrėžiamojo pobūdžio scenarijus, kuriuos Komisija parengė pagal vidutinio laikotarpio valdžios sektoriaus skolos prognozavimo sistemą;

b) rizika, kad bendros valdžios sektoriaus skolos santykis nemažės penkerius metus po nacionalinio vidutinio laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano koregavimo laikotarpio, yra pakankamai maža, ir ji vertinama remiantis Komisijos skolos tvarumo analize.

2. Kompetentingas Europos Parlamento komitetas gali paprašyti Komisijos pristatyti savo metodiką vykstant 28 straipsnyje nurodytam ekonominiam dialogui.

3. Komisija viešai paskelbia savo tikėtinumo vertinimą ir lentelinių skaičiuoklių šablonus, kuriuose pateikiami pagrindiniai duomenys ir kita svarbi informacija, kad nacionalinio vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano teikimo pagal 11 straipsnį metu būtų užtikrintas rezultatų atkartojamumas.

IV SKYRIUS

NACIONALINIAI VIDUTINĖS TRUKMĖS LAIKOTARPIO FISKALINIAI STRUKTŪRINIAI PLANAI

11 straipsnis

Nacionalinių vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinių struktūrinių planų teikimas

1. Kiekviena valstybė narė Tarybai ir Komisijai nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą pateikia ne vėliau kaip galiojančio plano paskutinių galiojimo metų balandžio 30 d. Valstybė narė ir Komisija gali prireikus susitarti pratęsti šį terminą pagrįstos trukmės laikotarpiu.

2. Valstybė narė gali prašyti atitinkamos nepriklausomos fiskalinės institucijos pateikti nuomonę dėl makroekonominės prognozės ir makroekonominių prielaidų, kuriomis grindžiamas grynųjų išlaidų planas, suteikdama nepriklausomai fiskalinei institucijai pakankamai laiko nuomonei parengti.

Tas nuomones atitinkamos nepriklausomos fiskalinės institucijos teiks nuo 2032 m. gegužės 1 d., jei bus sukaupusios pakankamai pajėgumų. Jei nepriklausoma fiskalinė institucija nepateikia nuomonės per pagrįstą laiką, tai neužkerta kelio valstybei narei pateikti nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Jei nepriklausoma fiskalinė institucija nuomonę pateikia, jos nuomonė pridedama prie Komisijai pateikiamo nacionalinio vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano.

3. Prieš pateikdama nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą, kiekviena valstybė narė, laikydamasi savo nacionalinės teisinės sistemos nuostatų, rengia konsultacijas su pilietinės visuomenės atstovais, socialiniais partneriais, regioninėmis valdžios institucijomis ir kitais atitinkamais nacionaliniais suinteresuotaisiais subjektais.

4. Prieš pateikdama nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą, kiekviena valstybė narė, laikydamasi savo nacionalinės teisinės sistemos nuostatų, gali surengti debatus dėl nacionalinio vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano projekto su savo nacionaliniu parlamentu.

5. Kiekviena valstybė narė, nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą pateikusi Tarybai ir Komisijai, ji paskelbia viešai.

12 straipsnis

Techninis dialogas

Prieš pateikdama nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą, kiekviena valstybė narė su Komisija surengia techninį dialogą, kurio tikslas – užtikrinti, kad nacionaliniu vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniu struktūriniu planu būtų laikomasi 13 ir 15 straipsnių.

13 straipsnis

Nacionaliniams vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniams struktūriniams planams taikomi reikalavimai

Nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane:

a) pateikiamas grynųjų išlaidų planas, taip pat pagrindinės makroekonominės prielaidos ir planuojamos fiskalinės struktūrinės priemonės, kad būtų pademonstruota atitiktis su 16 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytais fiskaliniais reikalavimais;

b) nurodoma orientacinė trajektorija arba techninė informacija, kurią Komisija perdavė pagal atitinkamai 5 straipsnį ar 9 straipsnio 3 dalį; jeigu nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane numatytas didesnės apimties grynųjų išlaidų planas nei Komisijos pagal 5 straipsnį pateiktoje orientacinėje trajektorijoje, atitinkama valstybė narė savo plane pateikia patikimus ir duomenimis pagrįstus ekonominius argumentus, kuriais paaiškinamas skirtumas;

c) paaiškinama, kaip valstybė narė užtikrins, kad būtų įgyvendintos reformos ir investicijos, kuriomis reaguojama į pagrindinius Europos semestro metu nustatytus (visų pirma konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose) iššūkius, ir kaip ta valstybė narė atsižvelgs į šiuos bendrus Sąjungos prioritetus:

   i) sąžiningą žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, be kita ko, Reglamente (ES) 2021/1119 išdėstytus poveikio klimatui tikslus;

   ii) socialinį ir ekonominį atsparumą, įskaitant Europos socialinių teisių ramstį;

   iii) energetinį saugumą ir

   iv) kai būtina, gynybos pajėgumų stiprinimą;

d) aprašomi atitinkamos valstybės narės veiksmai, kuriais įgyvendinamos jai skirtos rekomendacijos, susijusios su makroekonominio disbalanso procedūra pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011, ir, kai taikytina, atsižvelgiama į Komisijos pateiktus įspėjimus arba įgyvendinamos pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį pateiktos Tarybos rekomendacijos;

e) kai taikytina, paaiškinama, kaip atitinkama valstybė narė užtikrins, kad būtų įgyvendintos 14 straipsnyje nurodytos atitinkamos reformos ir investicijos, kuriomis grindžiamas valstybės narės koregavimo laikotarpio pratęsimas ne ilgiau kaip trejiems metams;

f) remiantis patikimais ir duomenimis pagrįstais ekonominiais įrodymais nurodomas atitinkamos valstybės narės jau įgyvendintų reformų ir investicijų poveikis, ypatingą dėmesį skiriant būsimų valdžios sektoriaus pajamų, išlaidų ir potencialaus augimo daromam poveikiui fiskaliniam tvarumui;

g) pateikiama informacija apie:

   i) pagrindines makroekonomines ir biudžeto prielaidas;

   ii) numanomus ir neapibrėžtuosius įsipareigojimus;

   iii) numatomą reformų ir investicijų, kuriomis grindžiamas koregavimo laikotarpio pratęsimas, poveikį;

   iv) prognozuojamą nacionalinėmis lėšomis finansuojamų viešųjų investicijų lygį per visą nacionalinio vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano apimamą laikotarpį;

   v) viešųjų investicijų poreikius, įskaitant tuos, kurie susiję su šio straipsnio c punkte nurodytais bendrais Sąjungos prioritetais;

   vi) konsultacijas su nacionaliniais parlamentais ir 11 straipsnyje nurodytas konsultacijas;

   vii) nuoseklumą ir, kai tinkama, papildomumą su sanglaudos politikos fondais, taip pat atitinkamos valstybės narės ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės pagal Reglamentą (ES) 2021/241 veikimo laikotarpiu.

14 straipsnis

Koregavimo laikotarpio pratęsimo kriterijai

1. Koregavimo laikotarpis gali būti pratęstas iki trejų metų, jeigu valstybė narė įsipareigoja vykdyti atitinkamas reformas ir investicijas pagal 2 dalyje nustatytus kriterijus.

2. Reformų ir investicijų įsipareigojimai, kuriais grindžiamas koregavimo laikotarpio pratęsimas, paprastai bendrai turi atitikti šiuos kriterijus:

a) remiantis patikimomis ir atsargiomis prielaidomis, jais tvariai pagerinamas atitinkamos valstybės narės ekonomikos augimo ir atsparumo potencialas;

b) jais remiamas fiskalinis tvarumas, užtikrinant struktūrinį valdžios sektoriaus finansų pagerėjimą vidutinės trukmės laikotarpiu, pavyzdžiui, mažinant valdžios sektoriaus išlaidų ir BVP santykį arba didinant valdžios sektoriaus pajamų ir BVP santykį;

c) jais atsižvelgiama į 13 straipsnio c punkte nurodytus bendrus Sąjungos prioritetus;

d) jais įgyvendinamos konkrečiai šaliai skirtos rekomendacijos, pateiktos atitinkamai valstybei narei, įskaitant, kai taikytina, pagal makroekonominio disbalanso procedūrą pateiktas rekomendacijas;

e) jais užtikrinama, kad planuojamas bendras nacionalinėmis lėšomis finansuojamų viešųjų investicijų lygis per laikotarpį, kurį apima nacionalinis vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas, nebūtų mažesnis už vidutinės trukmės laikotarpio lygį iki to laikotarpio, atsižvelgiant į konkrečiai šaliai būdingų iššūkių įvairovę ir mastą.

3. Kiekvienas iš reformų ir investicijų įsipareigojimų, kuriais grindžiamas koregavimo laikotarpio pratęsimas, turi būti pakankamai detalizuotas, orientuotas į laikotarpio pradžią, įvykdytinas per nustatytą laiką bei galimas patikrinti ir turi atitikti šiuos kriterijus:

a) reformų ir investicijų įsipareigojimų aprašymas turi būti aiškus, kad Komisija galėtų juos įvertinti pagal 2 dalyje nustatytus kriterijus;

b) reformos turi būti įgyvendintos per nacionalinio vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano apimamą laikotarpį;

c) iki koregavimo laikotarpio pabaigos turi būti pasiekta reikšminga pažanga įgyvendinant investicijas;

d) kai aktualu, reformų ir investicijų aprašyme turi būti pateikti rodikliai, kad būtų galima vertinti jų įgyvendinimą ir vykdyti jų stebėseną.

4. Koregavimo laikotarpio pratęsimą pagrindžiančių reformų ir investicijų įsipareigojimai turi derėti su įsipareigojimais, įtrauktais į patvirtintą atitinkamos valstybės narės ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės pagal Reglamentą (ES) 2021/241 veikimo laikotarpiu ir pagal daugiametę finansinę programą su atitinkama valstybe nare sudarytą partnerystės susitarimą.

15 straipsnis

Peržiūrėtas nacionalinis vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas

1. Ne vėliau kaip likus dvylikai mėnesių iki dabartinio nacionalinio vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano galiojimo pabaigos valstybė narė gali paprašyti pateikti Komisijai peržiūrėtą nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą iki nacionalinio vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano apimamo laikotarpio pabaigos, jei yra objektyvių aplinkybių, trukdančių jį įgyvendinti per tą laikotarpį. Tuo atveju peržiūrėtas nacionalinis vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas apima laikotarpį iki plano pradinio laikotarpio pabaigos.

2. Jei paskiriama nauja vyriausybė, valstybė narė gali pateikti peržiūrėtą nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą, apimantį naują keturių metų arba penkių metų laikotarpį, priklausomai nuo įprastinio jos teisėkūros institucijos kadencijos termino.

3. Valstybė narė gali prašyti atitinkamos nepriklausomos fiskalinės institucijos pateikti nuomonę dėl makroekonominės prognozės ir makroekonominių prielaidų, kuriomis grindžiamas grynųjų išlaidų planas, suteikdama nepriklausomai fiskalinei institucijai pakankamai laiko nuomonei parengti.

Tas nuomones atitinkamos nepriklausomos fiskalinės institucijos teiks nuo 2032 m. gegužės 1 d., jei bus sukaupusios pakankamai pajėgumų. Jei nepriklausoma fiskalinė institucija nepateikia nuomonės per pagrįstą laiką, tai neužkerta kelio valstybei narei pateikti peržiūrėtą nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Jei nepriklausoma fiskalinė institucija nuomonę pateikia, jos nuomonė pridedama prie Komisijai pateikiamo peržiūrėto nacionalinio vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano.

4. Kad valstybė narė galėtų parengti peržiūrėtą nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą pagal 1 arba 2 dalį, Komisija tai valstybei narei ir Ekonomikos ir finansų komitetui perduoda naują orientacinę trajektoriją arba, tos valstybės narės prašymu, naują techninę informaciją.

5. Atsižvelgiant į atitinkamos valstybės narės anksčiau taikytą koregavimą arba jo nebuvimą, naująja orientacine trajektorija fiskalinio koregavimo pastangos neturi būti sutelkiamos laikotarpio pabaigoje ir dėl jos fiskalinio koregavimo pastangos paprastai neturi būti mažinamos.

6. Jei pateikiamas peržiūrėtas nacionalinis vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas, taikomi 12, 13, 14 ir 16–20 straipsniai.

7. Kai taikytina, Komisija visų pirma įvertina, ar pagal peržiūrėtą nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą turi būti pritaikytas arba toliau taikomas bet koks koregavimo laikotarpio pratęsimas. Komisijos vertinime atsižvelgiama į reformų ir investicijų įsipareigojimų, kuriais grindžiamas pratęsimas pagal pradinį nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą, įgyvendinimą ir pokyčius, susijusius su valstybės skolos problemomis pagal peržiūrėtą nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą.

16 straipsnis

Komisijos vykdomas nacionalinių vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinių struktūrinių planų vertinimas

1. Komisija įvertina kiekvieną nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą per šešias savaites nuo jo pateikimo. Atitinkama valstybė narė ir Komisija gali susitarti prireikus pratęsti tą laikotarpį paprastai iki dviejų savaičių.

2. Vertindama nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą, Komisija kiekvienos valstybės narės atveju išnagrinėja, ar jos grynųjų išlaidų planas atitinka reikalavimus užtikrinti, kad valdžios sektoriaus bendroji skola būtų pradėta patikimai mažinti arba ir toliau būtų patikimai mažinama iki koregavimo laikotarpio pabaigos arba kad ji išliktų apdairaus lygio, mažesnė nei 60 % BVP, ir kad per vidutinės trukmės laikotarpį valdžios sektoriaus deficitas būtų sumažintas iki mažesnio už 3 % BVP ir toks išliktų.

3. Vertindama nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą, Komisija išnagrinėja, ar valstybių narių, kurioms buvo pateikta orientacinė trajektorija, grynųjų išlaidų planai atitinka 6, 7 ir 8 straipsniuose nustatytus reikalavimus.

4. Komisija išnagrinėja, ar visų valstybių narių nacionaliniai vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniai struktūriniai planai atitinka 13 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

5. Komisija išnagrinėja, ar atitinkamos valstybės narės atveju reformos ir investicijos, kuriomis grindžiamas koregavimo laikotarpio pratęsimas, atitinka 14 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

17 straipsnis

Tarybos vykdomas nacionalinio vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano tvirtinimas

1. Remdamasi Komisijos rekomendacija, Taryba priima rekomendaciją, kurioje nustatomas atitinkamos valstybės narės grynųjų išlaidų planas ir, kai taikytina, patvirtinami reformų ir investicijų įsipareigojimai, kuriais grindžiamas koregavimo laikotarpio pratęsimas, įtraukti į nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Tarybos rekomendacija paprastai priimama per šešias savaites nuo Komisijos rekomendacijos priėmimo,

2. Jeigu nacionalinis vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas naudojamas kaip taisomųjų veiksmų planas, reikalingas perviršiniam makroekonominiam disbalansui panaikinti, kaip numatyta 31 straipsnyje, Taryba savo rekomendacijoje taip pat patvirtina tam disbalansui panaikinti būtinas reformas ir investicijas.

18 straipsnis

Tarybos rekomendacija dėl peržiūrėto nacionalinio vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano

Jeigu Taryba mano, kad, atsižvelgiant į Komisijos vertinimą, nacionalinis vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas neatitinka šio reglamento 16 straipsnio 2, 3 ir 5 dalyse nustatytų reikalavimų, ji, remdamasi Komisijos rekomendacija, rekomenduoja, kad atitinkama valstybė narė pateiktų peržiūrėtą nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą.

19 straipsnis

Tarybos rekomendacija tuo atveju, jeigu valstybė narė nesilaiko įsipareigojimų

Remdamasi Komisijos rekomendacija Taryba rekomenduoja atitinkamai valstybei narei, kad Komisijos pateikta orientacinė trajektorija paprastai būtų valstybės narės grynųjų išlaidų planas, jeigu:

a) atitinkama valstybė narė per vieną mėnesį nuo 18 straipsnyje nurodytos Tarybos rekomendacijos pateikimo nepateikia peržiūrėto nacionalinio vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano;

b) Taryba mano, kad peržiūrėtas nacionalinis vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas neatitinka 16 straipsnio 2, 3 ir 5 dalyse nustatytų reikalavimų, tinkamai pagrįsdama savo poziciją;

c) paskutiniais metais, kuriuos apima įgyvendinamas nacionalinis vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas, valstybė narė nepateikia savo pirmojo nacionalinio vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano arba naujo nacionalinio vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano pagal 11 straipsnio 1 dalį.

Pirmos pastraipos a punkte nurodytu atveju atitinkama valstybė narė ir Komisija gali susitarti pratęsti tą terminą paprastai iki vieno mėnesio.

20 straipsnis

Atvejis, kai valstybė narė nevykdo investicijų ir reformų įsipareigojimų, kuriais grindžiamas jai taikomo koregavimo laikotarpio pratęsimas

Jeigu valstybei narei taikomas koregavimo laikotarpis buvo pratęstas, tačiau ji patenkinamai nevykdo reformų ir investicijų įsipareigojimų, kuriais grindžiamas 14 straipsnyje nurodytas pratęsimas, Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija ir pagal 29 straipsnį, gali rekomenduoti peržiūrėtą grynųjų išlaidų planą su trumpesniu koregavimo laikotarpiu, nebent yra objektyvių aplinkybių, dėl kurių įgyvendinimas iki pirminio termino negalimas.

V SKYRIUS

NACIONALINIŲ VIDUTINĖS TRUKMĖS LAIKOTARPIO FISKALINIŲ STRUKTŪRINIŲ PLANŲ ĮGYVENDINIMAS

21 straipsnis

Metinė pažangos ataskaita

1. Kiekviena valstybė narė ne vėliau kaip kiekvienų metų balandžio 30 d. Komisijai pateikia metinę pažangos ataskaitą.

2. Metinėje pažangos ataskaitoje visų pirma pateikiama informacija apie pažangą, padarytą įgyvendinant Tarybos nustatytą grynųjų išlaidų planą, platesnio masto reformų ir investicijų įgyvendinimą Europos semestro kontekste ir, kai taikytina, reformų ir investicijų, kuriomis grindžiamas koregavimo laikotarpio pratęsimas, įgyvendinimą.

3. Kiekviena valstybė narė metinę pažangos ataskaitą skelbia viešai.

4. Atlikdama 4 straipsnio 1 dalyje nurodytą vertinimą, Komisija naudoja valstybių narių metinėse pažangos ataskaitose pateiktą informaciją ir kitą aktualią informaciją. Komisijos vertinimas skelbiamas viešai.

5. Valstybės narės pagal savo nacionalinių teisės sistemų nuostatas gali aptarti pažangos ataskaitą savo nacionaliniuose parlamentuose ir su pilietinės visuomenės atstovais, socialiniais partneriais ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais

22 straipsnis

Komisijos vykdoma stebėsena

1. Komisija stebi, kaip įgyvendinamas nacionalinis vidutinio laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas, visų pirma Tarybos nustatytas grynųjų išlaidų planas, ir reformos bei investicijos, kuriomis grindžiamas koregavimo laikotarpio pratęsimas.

2. Komisija sukuria kontrolės sąskaitą, kad būtų galima stebėti faktinių grynųjų išlaidų sudėtinius nuokrypius nuo Tarybos nustatytą grynųjų išlaidų plano, kai grynosios išlaidos yra didesnės arba mažesnės, kuri vėl prilyginama nuliui, Tarybai patvirtinus naują nacionalinį vidutinės trukmės fiskalinį struktūrinį planą.

3. Kontrolės sąskaitoje registruojama debeto suma, kai faktinės grynosios išlaidos atitinkamoje valstybėje narėje tam tikrais metais yra didesnės už Tarybos nustatytą grynųjų išlaidų planą.

4. Kontrolės sąskaitoje registruojama kredito suma, kai faktinės grynosios išlaidos valstybėje narėje atitinkamais metais yra mažesnės už Tarybos nustatytą grynųjų išlaidų planą.

5. Suminis kontrolės sąskaitos likutis yra metinių debeto ir kredito sumų, nurodytų 3 ir 4 dalyse, suma. Jis išreiškiamas BVP procentine dalimi.

6. Debeto ir kredito sumos registruojamos kasmet, remiantis rezultatų duomenimis.

7. Jeigu Taryba priima rekomendaciją pagal 25 straipsnį arba 26 straipsnį, atitinkamos valstybės narės kontrolės sąskaitoje nuokrypiai neregistruojami.

23 straipsnis

Nepriklausomų fiskalinių institucijų vaidmuo

1. Valstybės narės gali prašyti atitinkamos nepriklausomos fiskalinės institucijos, nurodytos Direktyvos 2011/85/ES 8a straipsnyje, pateikti vertinimą, ar metinėje pažangos ataskaitoje pateikti biudžeto rezultatų duomenys atitinka Tarybos nustatytą grynųjų išlaidų planą.

2. Kai taikytina, valstybės narės gali prašyti atitinkamos nepriklausomos fiskalinės institucijos atlikti veiksnių, kuriais grindžiamas nuokrypis nuo Tarybos nustatyto grynųjų išlaidų plano, analizę. Ši analizė yra neprivaloma ir papildo Komisijos pateiktą analizę.

24 straipsnis

Europos fiskalinė valdyba

1. Europos fiskalinė valdyba, įsteigta Komisijos sprendimu (ES) 2015/1937 ([23]), konsultuoja Komisijai ir Tarybai vykdant funkcijas, susijusias su daugiašale fiskaline priežiūra, kaip nustatyta SESV 121, 126 ir 136 straipsniuose.

2. Atlikdama savo užduotis, Europos fiskalinė valdyba savo funkcijas vykdo visiškai nepriklausomai, nešališkai ir vadovaudamasi tik visos Sąjungos interesais. Ji neprašo nurodymų iš jokios valstybės narės vyriausybės, Sąjungos institucijų arba kitų viešųjų ar privačiųjų įstaigų ir jų nurodymais nesivadovauja.

3. 1 dalies tikslais Europos fiskalinės valdybos užduotys apima:

a) Sąjungos fiskalinio valdymo sistemos įgyvendinimo *ex post* vertinimo pateikimą laiku;

b) konsultavimą dėl visai euro zonai tinkamų būsimų fiskalinės politikos krypčių, taip pat dėl jas atitinkančių tinkamų nacionalinių fiskalinės politikos krypčių, atitinkančių Stabilumo ir augimo pakto taisykles;

c) konsultavimą Komisijos arba Tarybos prašymu dėl Stabilumo ir augimo pakto įgyvendinimo, be kita ko, dėl bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos taikymo pratęsimo pagal šio reglamento 25 straipsnio 3 dalį;

([23]) 2015 m. spalio 21 d. Komisijos sprendimas (ES) 2015/1937, kuriuo įsteigiama nepriklausoma patariamoji Europos fiskalinė valdyba (OL L 282, 2015 10 28, p. 37).

d) glaudų bendradarbiavimą su nepriklausomomis fiskalinėmis institucijomis, kaip nurodyta Direktyvos 2011/85/ES 8a straipsnyje, siekiant skatinti keitimąsi geriausia praktika;

e) pasiūlymų dėl būsimos fiskalinės sistemos raidos teikimą.

4. Europos fiskalinę valdybą sudaro pirmininkas ir keturi nariai.

5. Europos fiskalinės valdybos pirmininką ir narius atrenka ir skiria Komisija, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu ir Taryba, vykdydama skaidrų procesą ir atsižvelgdama į patvirtintą jų analitinę patirtį bei kompetenciją viešųjų finansų ir makroekonomikos analizės srityje. Europos fiskalinės valdybos pirmininkas ir nariai skiriami trejų metų laikotarpiui, kuris gali būti vieną kartą pratęstas dar vienam trejų metų laikotarpiui.

6. Europos fiskalinė valdyba nustato savo darbo tvarkos taisykles.

7. Europos fiskalinė valdyba kartą per metus pateikia Europos Parlamentui, Komisijai ir Tarybai savo veiklos ataskaitą. Visos Europos fiskalinės valdybos ataskaitos ir konsultacijų metu pateiktos rekomendacijos skelbiamos viešai.

25 straipsnis

Bendroji nukrypti leidžianti išlyga

1. Remdamasi Komisijos rekomendacija, pagrįsta jos analize, Taryba, paprastai per keturias savaites, gali priimti rekomendaciją, kuria valstybėms narėms leidžiama nukrypti nuo jų grynųjų išlaidų planų, nustatytų Tarybos, esant dideliam ekonomikos nuosmukiui euro zonoje arba visoje Sąjungoje, jei tai nekelia pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu. Taryba nustato vienų metų tokio nuokrypio terminą.

2. Kol didelis ekonomikos nuosmukis euro zonoje arba visoje Sąjungoje tęsiasi, Komisija toliau stebi skolos tvarumą ir užtikrina politikos koordinavimą bei nuoseklų politikos priemonių derinį, kuriame atsižvelgiama į euro zonos ir Sąjungos aspektą.

3. Remdamasi Komisijos rekomendacija, Taryba gali pratęsti laikotarpį, kuriuo valstybės narės gali nukrypti nuo Tarybos nustatytų grynųjų išlaidų planų, jei didelis ekonomikos nuosmukis euro zonoje arba visoje Sąjungoje tęsiasi. Europos fiskalinė valdyba pateikia nuomonę dėl bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos taikymo pratęsimo. Laikotarpis gali būti pratęstas daugiau nei vieną kartą. Tačiau kiekvienas papildomas pratęsimo laikotarpis turi būti iki vienų metų.

26 straipsnis

Nacionalinė nukrypti leidžianti išlyga

1. Gavusi valstybės narės prašymą ir remdamasi Komisijos rekomendacija, pagrįsta jos analize, Taryba per keturias savaites nuo Komisijos rekomendacijos pateikimo gali priimti rekomendaciją, kuria valstybei narei leidžiama nukrypti nuo jos Tarybos nustatyto grynųjų išlaidų plano, kai išskirtinės aplinkybės, kurių valstybė narė negali kontroliuoti, daro didelį poveikį atitinkamos valstybės narės viešiesiems finansams, jei toks nuokrypis nekelia pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu. Taryba nustato tokio nuokrypio terminą.

2. Gavusi atitinkamos valstybės narės prašymą ir remdamasi Komisijos rekomendacija, Taryba gali pratęsti laikotarpį, kuriuo ta valstybė narė gali nukrypti nuo Tarybos nustatyto grynųjų išlaidų plano, jeigu išskirtinės aplinkybės tęsiasi. Laikotarpis gali būti pratęstas daugiau nei vieną kartą. Tačiau kiekvienas papildomas pratęsimo laikotarpis turi būti iki vienų metų.

VI SKYRIUS

SKAIDRUMAS IR ATSKAITOMYBĖ

27 straipsnis

Europos Parlamento vaidmuo

1. Siekiant padidinti priimamų sprendimų skaidrumą, atskaitomybę ir atsakomybę už juos, Europos Parlamentas reguliariai ir struktūrizuotai įtraukiamas į Europos semestro veiklą, visų pirma vykdant 28 straipsnyje nurodytą ekonominį dialogą.

2. Valstybių narių pateiktus nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus Komisija perduoda Europos Parlamentui. Komisija informuoja Europos Parlamentą apie jos bendrą tų nacionalinių vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinių struktūrinių planų vertinimą. Kompetentingas Europos Parlamento komitetas gali, vykdant 28 straipsnyje nurodytą ekonominį dialogą, paprašyti Komisijos dalyvauti komiteto posėdyje. Tokiais atvejais Komisija gali būti pakviesta pristatyti jos atliktą nacionalinių vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinių struktūrinių planų vertinimą.

3. Tarybos pirmininkas ir Komisija reguliariai informuoja Europos Parlamentą apie daugiašalės priežiūros pagal šį reglamentą rezultatus.

4. Tarybos pirmininkas ir Komisija į Europos Parlamentui ruošiamą ataskaitą įtraukia pagal šį reglamentą vykdomos daugiašalės priežiūros rezultatus.

5. Euro grupės pirmininkas kiekvienais metais Europos Parlamentui pateikia ataskaitą apie pokyčius su euro zona susijusios daugiašalės priežiūros srityje.

6. Komisija parengia ir Tarybai perduoda bent šią informaciją ir tą informaciją nepagrįstai nedelsdama pateikia Europos Parlamentui:

a) skolos tvarumo vertinimus ir jos metodinę sistemą, kai jie paskelbiami;

b) valstybių narių pateiktus nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus, be kita ko, orientacines trajektorijas ir grynųjų išlaidų planus ir bet kokius jų pakeitimus;

c) valstybių narių pateiktas metines pažangos ataskaitas;

d) Komisijos vertinimus ir rekomendacijas Tarybai pagal šio reglamento 17-20 straipsnius;

e) kai aktualu, Komisijos atliktą ekonominės ir socialinės raidos analizę, skelbiamą įgyvendinant Europos semestrą;

f) Komisijos įspėjimus pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį;

g) aktyvavus nukrypti leidžiančias išlygas pagal šio reglamento 25 arba 26 straipsnį, Komisijos analizę, kuria nustatoma, kad tai nekels pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu.

7. Vykdant šio reglamento 28 straipsnyje nurodytą ekonominį dialogą kompetentingas Europos Parlamento komitetas gali pakviesti Komisiją bent du kartus per metus pateikti informaciją apie daugiašalės priežiūros rezultatus.

28 straipsnis

Ekonominis dialogas

1. Siekiant sustiprinti Sąjungos institucijų, visų pirma Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos, dialogą, Europos Parlamentas gali pakviesti Tarybos pirmininką, Komisiją ir, kai tikslinga, Europos Vadovų Tarybos pirmininką arba Euro grupės pirmininką atvykti į Europos Parlamentą aptarti Komisijos valstybėms narėms teikiamas politikos gaires, Europos Vadovų Tarybos išvadas ir pagal šį reglamentą vykdomos daugiašalės priežiūros rezultatus.

2. Vykdant Europos semestro veiklą, kai tikslinga, konsultuojamasi su Ekonomikos ir finansų komitetu, Ekonominės politikos komitetu, Užimtumo komitetu ir Socialinės apsaugos komitetu.

3. Atitinkami suinteresuotieji subjektai, visų pirma nacionaliniai parlamentai ir socialiniai partneriai, įtraukiami, kai tikslinga, vykdant Europos semestro veiklą, susijusią su pagrindiniais politikos klausimais, vadovaujantis SESV nuostatomis ir nacionalinėmis teisinėmis bei politinėmis nuostatomis.

4. Kompetentingas Europos Parlamento komitetas gali pakviesti Tarybos pirmininką, Komisiją ir, kai tikslinga, Europos Vadovų Tarybos pirmininką arba Euro grupės pirmininką aptarti nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus ir kitą informaciją, nurodytą 27 straipsnio 6 dalyje.

5. Tarybos pirmininkas ir Komisija pagal SESV 121 straipsnio 5 dalį ir, kai tikslinga, Euro grupės pirmininkas kasmet pateikia Europos Parlamentui ir Europos Vadovų Tarybai daugiašalės priežiūros rezultatų ataskaitą.

29 straipsnis

Principas „laikykis taisyklių arba paaiškink“

Tikimasi, kad Taryba paprastai laikysis Komisijos rekomendacijų ir pasiūlymų arba viešai paaiškins savo poziciją.

30 straipsnis

Dialogas su valstybe nare

Kompetentingas Europos Parlamento komitetas gali pasiūlyti valstybei narei, kuriai pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį skirta Tarybos rekomendacija, galimybę dalyvauti keičiantis nuomonėmis.

VII SKYRIUS

SĄVEIKA SU REGLAMENTU (ES) NR. 1176/2011

31 straipsnis

Sąveika su makroekonominio disbalanso procedūra

1. Į nepatenkinamą reformų ir investicijų, įtrauktų į valstybės narės nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą, kurios yra svarbios sprendžiant makroekonominio disbalanso klausimus, įgyvendinimą, kaip nustatyta atlikus įvertinimą pagal šio reglamento 21 straipsnį, atsižvelgia:

a) Komisija, kai atlieka nuodugnias apžvalgas pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 5 straipsnio 2 dalį, ir

b) Taryba ir Komisija savo atitinkamų rekomendacijų tikslais, svarstydamos, ar nustatyti, kad yra perviršinis disbalansas, ir rekomenduoti atitinkamai valstybei narei imtis taisomųjų veiksmų pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 7 straipsnio 2 dalį.

Komisija atsižvelgia į visą informaciją, kurią atitinkama valstybė narė laiko svarbia.

2. Valstybė narė, kurios atžvilgiu pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 7 straipsnio 2 dalį pradėta perviršinio disbalanso procedūra, pagal šio reglamento 15 straipsnį pateikia peržiūrėtą nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Peržiūrėtas nacionalinis vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas parengiamas atsižvelgiant į Tarybos rekomendaciją, priimtą pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 7 straipsnio 2 dalį. Pateiktą peržiūrėtą nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą turi patvirtinti Taryba pagal šio reglamento 17–20 straipsnius. Peržiūrėtas nacionalinis vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas vertinamas pagal šio reglamento 16 straipsnį.

3. Jeigu valstybė narė pateikia peržiūrėtą nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą pagal šio straipsnio 2 dalį, tas peržiūrėtas planas naudojamas kaip taisomųjų veiksmų planas, kurio reikalaujama pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 8 straipsnio 1 dalį, ir jame išdėstomi konkretūs politikos veiksmai, kuriuos ta valstybė narė įgyvendino arba ketina įgyvendinti, ir pateikiamas tų veiksmų tvarkaraštis.

4. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 8 straipsnio 2 dalį Taryba, remdamasi Komisijos ataskaita, įvertina peržiūrėtą nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą per du mėnesius nuo jo pateikimo. Peržiūrėto plano įgyvendinimo stebėsena ir vertinimas atliekami pagal šio reglamento 22 straipsnį ir Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 9 ir 10 straipsnius.

VIII SKYRIUS

SĄVEIKA SU REGLAMENTU (ES) NR. 472/2013

32 straipsnis

Sąveika su griežtesnės priežiūros procedūra

1. Nukrypstant nuo šio reglamento 11 ir 21 straipsnių, valstybė narė neprivalo pateikti nacionalinio vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano arba metinės pažangos ataskaitos, jeigu jai taikoma makroekonominio koregavimo programa pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 472/2013 ([24]) 7 straipsnį.

([24]) 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 472/2013 dėl euro zonos valstybių narių, kurios turi didelių finansinio stabilumo sunkumų arba kurioms tokie sunkumai gresia, ekonominės ir biudžeto priežiūros griežtinimo (OL L 140, 2013 5 27, p. 1).

2. Jei valstybė narė įgyvendina galiojantį nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą ir jei tai valstybei narei pradedama taikyti makroekonominio koregavimo programa pagal Reglamento (ES) Nr. 472/2013 7 straipsnį, rengiant tą makroekonominio koregavimo programą atsižvelgiama į tą nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio struktūrinį planą.

IX SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

33 straipsnis

Dialogas su valstybėmis narėmis

Komisija užtikrina nuolatinį dialogą su valstybėmis narėmis. Tuo tikslu Komisija visų pirma vykdo misijas, skirtas socialinei ir ekonominei padėčiai atitinkamoje valstybėje narėje įvertinti ir rizikai ar sunkumams, su kuriais susiduriama siekiant laikytis šio reglamento, nustatyti. To dialogo tikslais Komisija gali siekti susipažinti su atitinkamų suinteresuotųjų subjektų, vykdančių veiklą atitinkamoje valstybėje narėje, nuomonėmis.

34 straipsnis

Stebėsenos misijos

1. Komisija gali vykdyti stebėsenos misijas valstybėse narėse, kurioms skirtos rekomendacijos, priimtos pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį.

2. Kai atitinkama valstybė narė yra valstybė narė, kurios valiuta yra euro, arba valstybė narė, kuri dalyvauja Europos valiutų kursų mechanizme trečiajame ekonominės ir piniginės sąjungos etape (ERM II), nustatytame 1997 m. birželio 16 d. Europos Vadovų Tarybos rezoliucija ([25]), Komisija, kai tikslinga, tuose stebėsenos vizituose gali pakviesti dalyvauti Europos Centrinio Banko atstovus.

35 straipsnis

Ataskaita

1. Komisija ne vėliau kaip 2030 m. gruodžio 31 d. , o po to kas penkerius metus paskelbia šio reglamento taikymo ataskaitą, prie kurios prideda, kai tinkama, pasiūlymą iš dalies pakeisti šį reglamentą.

2. 1 dalyje nurodytoje ataskaitoje apžvelgiama:

a) šio reglamento veiksmingumas siekiant jo tikslų, kaip nustatyta 1 straipsnyje;

b) pažanga, padaryta užtikrinant glaudesnį valstybių narių ekonominės politikos koordinavimą ir tvarią ekonominės veiklos rezultatų konvergenciją.

3. Ataskaita perduodama Europos Parlamentui ir Tarybai.

36 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Pirmiesiems nacionaliniams vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniams struktūriniams planams taikomos šios nuostatos:

a) nukrypstant nuo 9 straipsnio 1 dalies, Komisija ne vėliau kaip 2024 m. birželio 21 d. pateikia atitinkamoms valstybėms narėms išankstines gaires, pagrįstas naujausia Komisijos prognoze, o valstybės narės savo nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus pagal 11 straipsnį pateikia ne vėliau kaip 2024 m. rugsėjo 20 d., išskyrus atvejus, kai valstybė narė ir Komisija susitaria tą terminą pratęsti pagrįstam laikotarpiui;

b) nukrypstant nuo 9 straipsnio 2 dalies, valstybės narės gali prašyti surengti techninį pasikeitimą informacija su Komisija mėnesį iki 2024 m. birželio 21 d.;

c) nukrypstant nuo 11 straipsnio 3 dalies, valstybės narės gali surengti viešas konsultacijas su socialiniais partneriais, regioninėmis institucijomis, pilietinės visuomenės organizacijomis ir kitais atitinkamais nacionaliniais suinteresuotaisiais subjektais pagal principus, išdėstytus 11 straipsnyje, ir laikydamosi tinkamų terminų;

([25]) OL C 236, 1997 8 2, p. 5.

d) Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės veikimo laikotarpiu, pratęsiant koregavimo laikotarpį pagal 14 straipsnį, atsižvelgiama į įsipareigojimus, įtrauktus į patvirtintą atitinkamos valstybės narės ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, jei į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktos reikšmingos reformos ir investicijos, kuriomis siekiama didinti fiskalinį tvarumą ir ekonomikos augimo potencialą, ir atitinkama valstybė narė įsipareigoja likusį nacionalinio vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano įgyvendinimo laikotarpį toliau vykdyti reformas, taip pat išlaikyti vidutinį nacionalinėmis lėšomis finansuojamų investicijų lygį visą laikotarpį, kurį apima ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas;

e) kai valstybė narė prašo taikyti 6 straipsnio c punkte nurodytos apsaugos priemonės, pagal kurią neleidžiama fiskalinio koregavimo pastangų sutelkti laikotarpio pabaigoje, išimtį, atsižvelgiama į projektus, remiamus paskolomis pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, taip pat į nacionalinį bendrą programų, finansuojamų Sąjungos, finansavimą 2025 m. ir 2026 m., jei tokia išimtis nekelia pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu;

f) pripažindamos išskirtinį pastarojo meto ekonominių sukrėtimų ir dabartinio netikrumo poveikį potencialaus augimo įverčiams, valstybės narės gali remtis stabilesnėmis laiko eilutėmis nei tos, kurios gaunamos taikant bendrai sutartą metodiką, jei tai deramai pagrįsta ekonominiais argumentais ir bendras augimas prognozės laikotarpiu iš esmės atitinka tos metodikos rezultatus.

2. Ne vėliau kaip 2028 m. gruodžio 31 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai preliminarias išvadas dėl šio reglamento taikymo.

37 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1466/97 panaikinimas

Reglamentas (EB) Nr. 1466/97 panaikinamas.

38 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2024 m. balandžio 29 d.

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkė	*Pirmininkas*
R. METSOLA	M. MICHEL